

کتابخانه

تورک ارمانلک ناسر افکار

تەنھا كەلدى . ئەڭ سالونە كېرەك كېرەم بولۇپ كۆردىم . بردانە سىندىن باشقا پۈتۈن مەسلەپ بولمىشى . يالغىز مەسلەك رېنە تەك بولمىشى پېرىنى اۋلۇرۇش . بردنەرە اونىڭلا غەلە داراۋلدىنى اعرافا بىدەم ؟ « راۋەن » دە ، بو موسىدە بولان ادم كىم ؟ شەپسەز ، اودە ، نىم كى سىڭكە مەسەد اولدىنى مەضطرب خىاللارە ، وىخوزون دوشوئەلە مېيالى بىدى . بوفكر اۋنى بكا ايسىندىردى و دقتە اۋنى دتقىقە قوبولم .

بوايى ياش ارانسەدە كورۇنى ادم كىنجىدن دەا زىادە اختىراجە ومناس طرزەدە كىنىشىدى . فرانسز اولدىقنە اىحال ورييوردم . اۋلۇردىنى وضعيت يوزنى كورمەككە مانع اوليوردى . ققط چاقالى دوشوزوركن يىقان سە بائى چورنچە سەئىنى كوردى . يازىق ! نەقدىر سىبط و مەئاسى اولمايىن بىروزى . على المادە ياشامەدن مەئون كورۇنور . بردنەرە بكا دەرىن برقىدسىزلقن باقىقە برى اىلام اىتەدى .

ققط بواكم . نىم ايجىن عىنى شىشى حس اىتە . مىشىدى . چونكى عىنى پىتېرىجە اوتلك كوچوك بىغەسەنە چىقىدىن زمان نى تەقىب ايتىدى وياڭلاشقىدە كىچ قىلادى . اوتلك دقتەندە اسمى كورەدەك نىشر ايتىدىمە مقلەلەردىن نى طائىش . بكا سلام وىرەك باقىدە اۋلۇرۇمە مەسەدە ايسەدى .

خاۋرەبە باشلار باشلاماز :

— دالىڭىغى غەو ايدىرسىزىز ، دىدى . كىندىمى سزە قەدىم اىچكى اۋتۇندە . اسم مورىس قورۇردى .

عمومىتە بولە بىقىنى وىرەلەردن قىچاكرن ، بو اقسام نەسلە بوزىاجەدە دىكەم . ھەنە قدر موسىو قورۇ مقلەلەرى اۋقۇدىنى سولەيدى ايسەدە بكا ئەھمىتى مەلۇمات كوستىمورىدى . ققط اۋندە بكا اعلا برادەم حال وار .

بو رىيشان « راۋەن » دەك خۇن قلىبە اۋقادار اغىراقى وىرەورەك ! پۈتۈن كۈن امىند . سزەلەشمىش . سىيام بردنەرە اۋقادار بېيودە ، اۋقادار سغىن ، اۋقادار غىب ايدىلىش كەلدى . . . اىچىمدە اسمى عەلار بىلاشلاش و بولەك بەقىنىسك ايتىام بولماز اولدىلارنى حس ايدىيوردم . بلخامە بىرى ، رىكنىڭكە سوداىى ، نە نىم كوستىردىم ضەف اونك لطىف و عدلىتە مەدىان ورمەك مانع اولدى . ايشتە بونمۇنور برآقىللە غەلقە كەلدى . ياشامىق ، خاطرەك قايداسىز كۈنى اىچىمدە بىرىكىدەرمەكە !

قالىن برىغاۋەك دوماىلارنى مەنظم نەسلە طومبول نىڭلارنى شىتىرىم موسىو قورۇ ھەنە قادار بوفكرلى اكلاماق تەلەكسەندە ايسەدە اوکا ، بلخامە « راۋەن » دە بولدىمى ماۋسىتەدە اصرار ايدەدەك انظارىنى سولەك جىسارت ايتىم . نى دقتەلە دىكىوردى . رلخەسوزىمى كەلدى و دوستەسەنە قولە دوقنەرق :

— باڭكەز ، غەزىم ، دىدى . بىرى طائىشەردان نەصادەتە مەشكەر اولدىنى شو « راۋەن » ھەقدە عىنى فەكرە اولمەسەدە سزە سولەك ايسىتم : سزەك ايجىن بوزاسى ئولو برىشەر . سزە بورادە ائىق ماضىنەك شىاللارنى بولۇيورسىزىز . كەلدى واضطرالى ماضىنەك ... بالەكس نىم ايجىن « راۋەن » بوا كەمىچ بىكەمىور . بورادە بكا يالغىز بىخىيال دقتە ايدىيور . بو خىيال كوزلەمدە شەققەت وحياتە پۈتۈن كوزلەكەسولە . موسىو قورۇ سىغاۋەرسنى آتەش و سەاسى بردنەرە بام باشقە بر حالى آلمىشى . اۋراحت بورۇزى اۋلۇرۇنى دىجال غىبايدەك ھىچكەلەمەن برشەلە كوزلۇنى پارلايتوردى :

— اۋت ، دىدى بىرىش سە اوليور ، اۋزماىن كىنىر بر ادمەم . وىدەم ھەنە قادار قابا برىسناغكارايسەدە كىمىل كورمىش رىسىندى ، نى تىرىبە اىقام ايجىن ايتايالە كۈندۈدى . سىياحت ، سزە اعراف ايدەم ، بكا اۋقادار حظ وىرمەدى . سەمتەدن اۋزماىن برذوق دوتمايوردم . « راۋەن » ، كەلدىمەك زمان بورادە اۋلۇرۇمىچىن برپارچە زەت جەجەلى اكلەم . ھىچ ايتاۋادەم ، كە درۋنى جىاتەك طالەم بورادە مەيدانە چىقماق .

موسىو قورۇ تەسەلە دوام ايتدى .

— بوحانە ، سانا سانا پولىئارەتقلاسدە جريان ايتدى . مەيدك تىزىپانى اولان مەشور موزايقىلەرى قەيسىزچە بر نظەرە سىر ايدىيوردم . بر سىس دەۋىرچە باشى چەۋىردىم . بر زىيارىچى غەروى اىچىرە كىيىورلدى . اولنەردى رى ، بر كىچ قىز اۋكەن يورۇردى . اۋنى كورۇنچە كوزلۇم قاشاشش وچىرەند وورۇلش كى قالدىم . بو بىجول قىزك كوزەلەك كى بر كوزەلەك ھىچ تىخىل اىتەمىشەم . او ، اۋقادار شەشمەلى ، اۋقادار طائىنى ، و اۋقادار ائى ايدى . سزە اۋنى تەرىف ايتىدەنەمە بىجەم . ققط سزى تەمىن ايدەمىلەم . كە نى اۋكەن ايجىن يىلدىرم كى ووران عشق ھىچ برقلى تەسۋىر اىتەمىشەم .

موسىو قورۇ لارىنى قاۋۇشەدەرق دوام ايتدى :

— بىلكە ، شەدى سزە رومانەسك بىرسە . كەلەشت اكلەتەلغىمى بىكىيورسىزىز . اۋبۇن واتىرىقەلەدە دۈلۈغىم بر كىچايمەيدەك بىكەزى حس ايدىيوردم . تەشۋىلە ، قەدەر تىخىل ايدىيورسىزىز . ققط خاۋاۋەندەم . بۈكەنچ قىزى رادەا كورەمدەم . تەكرار كورمەك ايجىن ارادامەك بىلە . اسمى ، مەلەكتى اۋرەكە شەقتەدە اىتەم . ققط خىيالى قايدە . سوزە وىچاڭاچىمەدە ساقلادم . بو پۈتۈن خايتەدە برستش ايتىدىمەك بكا سەادت وىرەن بوشەشمەلى خىيال اولدى . زىرا بومادى اولمايىن وە اكيلىن ، نە اوسانچ وىرەن كىزنى شەقتەن مەسەد اولمە . خالىو كە سەۋەن باشقا ناسالەر شەققە پۈتۈن اىشكەچە .

رېنە بوزمەدەدۇر . بىن اۋكەن ائىق مىرلەرنى طائىرۇم . بوا تەراسە شايان حەرت سۈزەندە زىمانەك تەخىر بىلەردىن ، حىقتەك بىزە كۈرەدەن سەلەمىزە يادىنى تەخىر بىلەردىن مەسەن قالدى . بو كۈيەك ساقلايدىنە ساق خىيالى ھىچ برى سۈلدەرمادى . اۋبەندە نەا بولمايىن رىكنىڭكە ياشاور . ھەرسە بوخىالى شەقتەلە غەودە ايتىدىمەك بو « راۋەن » دە سزە اۋقادار جىرائە دوللاشورسىزىز ، و اۋرادن اۋقادار جى وىخوزون خاطرەلە كورۇيورسىزىز ... چونكى شەققەك ايدى خىيالە اكلەتقا ايدەك بىرەدە اۋكەن قانى حىقتەلرنى ايسەتەدەك .

موسىو قورۇ سۈمەشىدى . بواش بواش واهىتامە بىرى رىسپانە ياقىدى . پۈزەندە برآرقەنى پارلايىن لەمە غەب اولمىشى . اۋكەيدىن ، ايتايالەدە سىياحت ايدىن و « راۋەن » دىن چىكرن براۋىل اكرەدەشەلە قونۇشۇق ايجىن يالغىز بىدىنى اقسام بىكىنى قىسالتان اۋبوزۇوا ادمەك حالى آلدى .

ع . س

تەكلىپ :

باھىر افەندىنىڭ اولۇمى

خواجه باھىر افەندى ، اللى ايكى بىشتەدە ، داھا ساب ساغلامەن ، قازىنىك كەندىنى لۈيۈبە آندىنى كۈنەك سابى ، آنى برىسۈرەندە اولدى . چوق كىسەلەرى تەجىبەدە براقان بو اولۇم سادە وطىبەئىدى : خواجه باھىر افەندى ، اولۇمىدىن اۋج كۈن اول ، سەردەنلەرى سولۇق سولۇغە چىقىش ، موبالغەدە اولان قازىنى ، بوغۇلور كى رىسەلە چاغىراقى مان بائى اۋرتۇب دىشارى چىقماقنى ، كەندىسى بوشادىنى سولەمەش ، اولدىنى رە بىغىلەورمىشى .

قادىن برطەردىن شاشقىن شاشقىن خاۋىرلانىپ ، او ، جان كىچىكەن كى ، بىغىلەيدى رەدە رەخىلەداركن چولۇق چوقۇق « ياشان اولۇرۇ . . . دىيە برىرادىر قۇرۇر و آغلامەك سىزەلەمە باشلازل . خواجه باھىر افەندى ، كوزلۇنىك سىياھى قابى اولش ، آغزىدىن برىسالە بىجەسەندە اىزىل رەلەرق آقاركن ، وچوقۇلرەك قىچەسى ھەمىسە قونۇش . . . جامەدە قاندىلارنى تەمىزەلەرن « ھەجە ، باھام اولۇرۇ . . . » فرادىلە ائىل رىسەلەندە دىشارى نىرلانىن آداجىغىز تەتتىش . باھىر افەندى اۋرادن قادىرلەر ، بر كۈتەبە ياتىرلر .

آلارى ، آڭلارلى ، ھىچ برى قىبىلەمىور ، خواجه باھىر افەندى بر قالىپ كى ياققە اۋزاغىش ياتىور . يالغىز ، يالۋاش يالۋاش تەكرار مەيدانە چىقان كوزلۇنىك بىكىرى ، اۋق ساقالەك چىرچەم لەدىكى بىياش چەرەسەندە ، كۈلشە تەصادەلە چاقان بولۇر كى ، غولۇر چىقاريور .

دەلەدە سۈلەمىور . . . او قادار زورلۈور ، بر شىلەر سۈلەمەك ايجىن بىياش چەرەسە تەخىف

بهر افندی، و حالده قرق سکن ساعت یاتاننده باندی، و کچه یاریسی کیسه نك خبری اولادی، صباحین اونی یاتاننده حركت كبر بولدی. بواولوم قاریسی جلدن جیقادری، ذاتا رمدندر فاضله هيجاندر بوزولان اعصابی بوكاحمل ايده ممدی. اوده خواجه بهر افندی به صوك حرمت ووظیفه بی افا ایچون كلن بر سورو قادین بر آن اوئك اوزافاندر قاب اولدینی فرق ایندیلر. اوزادیلر، ساسندیلر، بوزوك یاندايلر، نهایت موباطله، قایغی آیین قویونك یاتاننده تركیلر كوردیلر، و قویونك سیاه قارلی اینجه اونك بیاض انتاریسی سینجه بر آغزندن فریاده قویولدی. قایغی قویوندر جیقادریلر، و هان بهر افندی به حاضر لائش صو ایله اوندی یقاقوب تحمیر و تکیله، یانرا یك برضارده مریولدی. ايكیكه بر، و تحت آیلدنج، و بوقونق دینی طوتولان بكیكدن باشقه کیسه نك اولوب بیتن شیدن خبری یوقدی.

بهر خواجه ایله قاریسك عافیتلری، اوزون زمان بر جوق کیسه لده قاری قوجه جیغناك مژر بر خاطر می اولدوق قالدی ...

مصطفی نهاد

تورك اوجانی و یكی مجموعه

بوسخنه اعتبار آبی مجموعه، تورك اوجانك ناسر اكنایرد. فقط ذاتا بی مجموعه ونورك اوجانی آری شیلر میدر؟ خایر، تورك اوجانی بو مملكتده ملیت جریانك ایلك دوغندیر ی اولدینی بی تورك یوردی، بی مجموعه کی نصیرات واسطه ملیت جریانريك، می مفكومك قورئولماسنده باشلیجه عامللرد. تورك اوجانی، تورك كنجلككنه، ملی مفكومك سنجیده، عرفانده، نمائنده اك نهایت حیاند، بولاری کسترکین یكی مجموعه ده، یدی سکنر سته نك نصیراتیکه، بویونی تنظیم ایتك، قائلرده اولمان مسعود تحوی، فکرده وحسنه کوشلدر برک جالشیدی. بی مجموعه نك باشنه «تورك اوجانك ناسر اكنایرد» جله سی یازمادن اولده بومجموعه ملیت بولنك ناسر اكنایردی. فقط بوگون تورك اوجانك ناسر اكنایر اولای دیم، حركتنه وچالشه منه بر طویلوای ویرمك دیکدیر. بی مجموعه هیئت تحمیر بریسی یاشندن باشه، تورك اوجانك اك اسی اعضای ویاخود الك حرادتی منتسبلریدی، حسلرنده وفكر كرنده اوجانغ و ملی مفكومیه مربوط انسانلاردی. و بو مربوطیت اك صوك حسیله قدر قوتی اولدینی ایچون دها قولننه منه میدان یوقدی. بی مجموعه دكیشیمور. اونك بولی، ذاتا اوجانك بولدی. میدانده دكیشن شی یوق، دوزملن و كوزمه لاشن بر رابطه وار.

مدریس شول : فالح رفیق

مطبعه اعداحسان وشرکاس

کوکسی باغری پارچایه رق آغلادینی کوشه لردی. بوتور بوزکوزیلارنی، آتله قایلیسی آراسندن بر تورلو آتیرامادینی یوسفك منه یلارنه سیلدی. قرجایی، کندی کیت کیده خالاشان میبشله مجادله به ورش، و قاریسك بو ده کیشك کسکریه بانه جی بر حالده دکلدی. قادینده، کندی یوره کنه دوشن آتئی اطرافه سزدرمه به چالیشه رق، ادی ایل یانده بوغنی ایچون کندی زورلیه رق بوزوك بر حالده اینجه ممدی. یالکیز قانقنه «یاند الله !» دیه فریادلر اییدورودی، بویانقانی سونك یلیبورد، بواخی بر تورلو دیتیوردی. یوسفه بولوشد قاری زمان، بو، جوق نادردی. کنبی یارایله جی کبییدی. اوده بوتون کنبجلكنك خیرالارنی، ناصیله آله ایده یلدی، بو یكین قادیندن آتئی ایچون وار حریله اونی خیرایلور، قایین بو خیرالایله سمود، کندنن کچور، کوزلری قایور، ییلارد اوتونیدی بر عاك ذوقرنه هایلوردی. فقط، و فتاك یوسفدن آریلبوردی.

ایشته بو دقیقه ده، برمدت سوتی علو و تکرار یاریلوردی، کبجیلر یانه یانه اوقوسندن کوزلری آکیلیور، یولشیمه یاتاننده صیریلور، آغلامق، هیچیقنری ایچون صوفالره، طاشقارمه کیدیلوردی. بو آراق خواجه بهر افندی، بر کونك یورغولنك ودرینی قنای ایله، خیرسز یاتاننده خوریلوردی.

قوجایی خیرالنج دیه اودی ده قویوردی، بویدینی زمان کندنجه اولومدن باشقه بر یاقنی ییلیوردی، اولومدن قوروسی یوقدی، حیاندن بوتون نصیبی طویلامش لر خاص بر استقنا ایله اولوی الك صونكده سراچی لازم برچار اولدوق هفتنه برلشدیومشدی. فقط بو طرفندنه بونی ممکن اولدینی قادار بر کون کری به آغمه چالیشوردی، نهایت، بکچی عثان آغا و برکون خواجه بهر افندی بر کزناره جکدی وایلك دمه فرندن اولدینی زمان کوزلر شهیله اینتامادینی بواشی یواش یواش اوکا آچیدی.

خواجه بهر افندی اول آکلما دی، اونك ذهندن کبجینك آکلادی شیلر قایوب کیدیلوردی. فقط برندن، بر طرفه بر ایتنه باطیریش کی، هاقیردی ویکچی جیقشیدی. برکی اولایانان مادینی خاتمه بو سوزلاری ایمان ایتشیدی. بهر افندی هیچ تلاش اینجه، سوله دکلری بری رداها تکرارلادی، واکرایستنه کستره جکی سوله دی. حقیقه، مدرسه نك بجه سندنن اخیگر یاتانندن خواجه بهر افندی، اویك ایچی وقاریسیله یوسی کوردی.

بکجینك آله یاشیدی، بیاض صفاددن ایکی دامله شیلر بورالانیرکن «خی اومه کتور» دیدی. غیاث آغا اونی خلجائی یکسین دیه برکزناره او طورتدی، صو ووردی، بهر افندی براز کندیته کلدی، و اوینه دوزغرو یوردی.

بر قیرمزیق، یواش بر مورلوق کیلور، فقط پك آهنگ بر اینلیندن باشته رشی چیقپور. الك زیاده قردمش یانه کلدیکی زمان بو حركتی تکراریلور، سوبایله جی شئی آکلانما ممدی. دوغان بر حزنله کوزلری یاشارب یانه قایوردی. چو قورلی اطرافنده دولاشیرکن عینی حزن بو، برن چو کیورمن اختیارك بیاض چهره سنده قیریشقرله پیدا اولور. یالکیز قارینه ایلیشجه کورمه نك ایچون کوزلری قایور وحی باشی بری طرفه چویریوردی. قادین اونك بو حركتی آكلامش، ممکن اولدینی قادار اونك کوزندن اوزاق اوشه لده دولاشیور. بواشنه این ضربیه شاشقین، بریشان بر حالده ایدی. ییلیوردی بو، کندی عملك جزاسیدی. و بهر افندیك بویانان کوزلندن جوق قوریلوردی. اوندن کیزلک ایچون کندی کوزلرني قایغاسنه چوقدن راضیدی، چونکه بهر افندیك بوزکوزلری قاریسینه جیقاچی یوقدی.

خواجه بهر افندی بکری یاشنده، کندیسی اون اوجنده ایکن ایکیسی اولندر برمشردی. اوتوز ستهن فاضله د کینوب کیدیلوردی. شیمدی اگر اون سته اول، کنبك یاننده اولن قیزی صاغ اولسه مدی، اورنانه اوغلی قادار، بر مورونی بولنه جیدی. صاییرك آق برجامدن بر حانه قادار، بویا ایله، زورله کیزله یوردی. فی الحقیقه بوتون یورغولتی، بوتون آلره قارشی مقاومتلشن بریسی واردی. قطعیا کوجه مشدی. ذاتا بیایلیتی اری ایدی، اونك ایچون طراوتی، برن بره سونك ایچون صافلامشدی.

برکون، ناسل اولدینی عرنه خاطر ایله میبعج، کندی اوه کیدوب کتن یوسفك قورلی آکرسنده بولدی. کونلر یکیدی، بونی طائی برورژا ولورق تانی ایتدی. فقط ایکنجی دنمه اولورق بو حال باشنه کنبه بونك رزایدن جوق ده حقیق اولدینی آکلادی، عمرینك صوك هزارنه یقالادینی بوغیب حس اونی اویله بر قاورایش قاورادیک یاقنی ممکن دغل قورنارامادی. قورئولمه جابالاندجه براز دها کندی قایدیری. یوسفدن اوزاق اولدینی زملار، اون بر دها کورمه مکه، کلیرسه قایین بوزینه ووراجنده داک کندی کندیته قارل ویرر. بوتون بوئر، کونلر کوروجیه اریبن قارل کی، یوسفك «بن، خانم تیزه!» دیه قایینه ووردینی زمان اوچار کیدمردی.

سوزکرا بر آزانلی بویمجر، مناسبته زالدن اوتانغه باشلادی. اوغلی برندن بر چو قوفه بو حركتی نفدر فتادی. دوشونه دوشونه عتله فتائی کله جکدی. اوده یالکیز قالدی زملان: «الله ! سن کاهماد ایت!» دیه باشی دوزلاره چاریدی. شیمدی قوجه نك کوزلندن کیزلک ایتنه بک کوشملر، اونك وقتیه قودورمش کی